

Stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 13 czerwca 2018 roku w sprawie konieczności podjęcia interwencji na rynku zbytu owoców miękkich.

Lubelska Izba Rolnicza z głębokim niepokojem obserwuje pogarszającą się sytuację na rynku zbytu owoców miękkich w związku z drastycznym spadkiem cen malin, agrestu, porzeczek. Proponowane ceny skupu: agrest – 0,4 zł/kg, malina 2-2,5 zł/kg są rażąco niskie w stosunku do kosztów produkcji.

Sygnalizowane przez przedstawicieli przetwórstwa owoców i warzyw stany magazynowe owoców miękkich oraz konkurencja z krajów UE, Ukrainy budzą nasz wielki niepokój.

Taka sytuacja bez podjęcia szybkich działań może doprowadzić do upadku wielu gospodarstw zajmujących się uprawą owoców miękkich. Warto podkreślić, że na Lubelszczyźnie jest to od wielu lat dominujący kierunek produkcji, o czym świadczą dane statystyczne z zakresu produkcji porzeczki czarnej, maliny, truskawki. Województwo lubelskie jest największym w Polsce producentem malin (ok. 82% produkcji krajowej), porzeczek (ok. 51% produkcji krajowej) oraz truskawek (ok. 30% produkcji krajowej).

Wobec zaistniałej sytuacji wnioskujemy do wszystkich decydentów o niezwłoczne podjęcie wszelkich możliwych działań mających na celu ustabilizowanie sytuacji na rynku produkcji owoców miękkich oraz sektora przetwórstwa owoców i warzyw, a przez to urealnienie cen na wszelkie owoce miękkie. W związku z powyższym Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej wnioskuje o podjęcie zdecydowanych działań w zakresie:

- Wprowadzenia regulacji systemowych, w tym w zakresie umów kontraktacyjnych, które spowodują, że cena skupu owoców miękkich uwzględniać będzie przede wszystkim koszty produkcji oraz oparta będzie na realnych prognozach i szacunkach zbiorów w danym roku. Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB powinien opracować rzetelne progi opłacalności produkcji poszczególnych produktów.
- Pilnego podjęcia prac legislacyjnych nad doprecyzowaniem Ustawy o wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Powszechnie stosowana jest zasada umowy jednodniowej, co naszym zdaniem jest niezgodne z zapisami Ustawy. Rolnik dowiaduje się o cenie surowca dopiero w chwili dostarczenia owoców do skupu co z góry stawia go w gorszej pozycji jako kontrahenta.
- Należy podjąć systemowe działania w celu poprawy opłacalności, m.in. w małych gospodarstwach, które dominują na Lubelszczyźnie poprzez dywersyfikację w zakresie zagospodarowania owoców – m.in. produkcja deserowa, małe przetwórstwo.

- Należy ograniczyć bariery w zakresie sprzedaży bezpośredniej w ramach własnego gospodarstwa oraz podjąć działania, które pozwolą na skrócenie łańcucha żywnościowego (minimalizacja pośredników) pozwalające producentom owoców na przetwórstwo i wprowadzanie do obrotu swoich produktów bez restrykcyjnych przepisów sanitarnych i podatkowych.
- Należy uprościć i obniżyć wymagania programów na przetwórstwo (obecnie bardzo mało beneficjentów korzysta z dofinansowania).
- Lubelska Izba Rolnicza apeluje o wprowadzenia ceł i ceny wejścia na owoce sprowadzane na rynek Polski spoza UE. Importowane owoce powinny być badane na granicy na pozostałości substancji zakazanych w UE. Przetwórcy wwożą materiał złej jakości do Polski mieszają z jakościowo dobrymi produktami polskimi co w konsekwencji powoduje psucie jakości i marki „polskich produktów” za granicą.
- Lubelska Izba Rolnicza zwraca uwagę na planowane regulacje w Unii Europejskiej w zakresie środków ochrony roślin m.in. odnawianiu zezwoleń na stosowanie substancji czynnych czy ponownej ocenie trzech zawieszonych (w niektórych zastosowaniach) substancji z grupy neonikotynoidów.
Naszym zdaniem pochopne wycofanie wielu dokładnie przebadanych substancji czynnych zwiększy zagrożenie dla ludzi i środowiska. Brak możliwości skutecznej i legalnej ochrony upraw doprowadzi do niekontrolowanego napływu pestycydów o nieznanym pochodzeniu. Takie działanie przełoży się na wzrost chemizacji oraz uodpornianie się chorób i szkodników na stosowane środki, doprowadzi do wzrostu kosztów produkcji rolnej i pogorszenia ich jakości. Jednym z proponowanych sposobów rozwiązań może być wydłużenie terminu wycofania środków ochrony roślin w kraju.
- Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej po raz kolejny zwraca uwagę na ogromne znaczenie prowadzenia działań promocyjno-edukacyjnych, kampanii informacyjnych propagujących prawidłowe nawyki żywieniowe. Odpowiednio prowadzona kampania promocyjna spowoduje wzrost konsumpcji owoców, warzyw, soków i musów owocowych oraz pozostałych przetworów owocowo-warzywnych. Przyzwyczajenie m.in. dzieci do spożycia owoców będzie procentowało w przyszłości większą konsumpcją. Odpowiednio prowadzona promocja polskich produktów wpłynie ponadto na zwiększenie eksportu.
- Odpowiednie instytucje (Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Najwyższa Izba Kontroli) powinny podjąć działania w celu sprawdzenia, czy nie mamy do czynienia na rynku owoców miękkich z tzw. zmoną cenową. Od kilku lat obserwujemy, że po zbiorach ceny owoców mrożonych na wolnym rynku idą mocno w górę.

PREZES
Lubelskiej Izby Rolniczej
Piotr Burek
Piotr Burek